

НАШІ ЮВІЛЯРИ

Вітаємо Володимира Борисовича Євтуха!

14 липня виповнилося 60 років від дня народження Володимира Борисовича Євтуха, який є членом редакційної колегії провідного українського науково-теоретичного часопису із соціології з першого його числа. Роки життя Володимира Борисовича підтверджують, що талановита людина зазвичай є талановитою в усіх справах, що випадають на її долю. Швидкість руху уродженця селища Зарічне Рівненської області шаблями суспільного визнання ординарною не назвеш. Закінчивши Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка 1971 року, вже 4 роки по тому він був кандидатом історичних наук (1975), а далі із прискоренням, нетиповим для істориків, — доктор історичних наук у 41 рік (1989), член-кореспондент НАН України — в 44 (1992), а в 50 років — Заслужений діяч науки і техніки України (1998).

Зараз Володимир Борисович обіймає посаду директора Інституту соціології, психології та управління в складі Національного педагогічного університету ім. М.Драгоманова, де водночас є проректором з інноваційної діяльності та науково-навчальних студій. Саме “інноваційна діяльність” є цілком виправданим словосполученням для характеристики життєвого та наукового шляху ювіляра. Він працював в Інституті історії НАН України, Інституті соціальних та економічних проблем зарубіжних країн НАН України, Інституті соціології НАН України (1974–1995). Міністр, голова Державного комітету України у справах національностей та міграцій (1995–1997), Надзвичайний і повноважний посол України в Італійській республіці, на Мальті (за сумісництвом), у Республіці Сан-Марино (за сумісництвом) (1997–2000), професор кафедри галузевої соціології КНУ ім. Тараса Шевченка, декан факультету соціології та психології цього самого ВНЗ (2001–2007).

Проте в соціологічному виданні слід відзначити ювіляра перш за все як соціолога. В.Євтух є одним із найпродуктивніших дослідників у сучасній українській соціології, автором близько 300 праць — індивідуальних і колективних монографій, підручників і навчальних посібників, присвячених переважно актуальним проблемам етносоціології. До його незаперечних досягнень належать започаткування нового напрямку в українській соціології й розроблення концепції етносоціологічних досліджень в Україні, зокрема стосовно етнонаціональної структури українського суспільства та структури українського етносу. Він започаткував і наукову школу з напрямку “світова та регіональна етнодинаміка”.

Громадська робота В.Євтуха не менш вагома: голова науково-методичної комісії Міністерства освіти і науки України з напрямку “соціологія”; член експертної ради з гуманітарних, соціальних наук Державної акредитаційної комісії МОН України; голова експертної ради ВАК України з філософських, політичних та соціологічних наук; член двох спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій; головний редактор «Вісника Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (серія “Соціологія. Психологія. Педагогіка”); заступник головного редактора Енциклопедії української діаспори; редактор часопису “Українська Діаспора”;

член редколегії низки періодичних видань із соціології та психології; член правління Соціологічної асоціації України з питань зв'язків із міжнародними організаціями.

Суспільне визнання уявилося й у нагородах та відзнаках ювіляра: орден “За заслуги” III ступеня (2004); премія ім. Тараса Шевченка Київського національного університету ім. Тараса Шевченка (2004); премія НАН України ім. М.С.Грушевського за видатні наукові праці в галузі історичної україністики та соціології (2005); орден Нестора Літописця Української православної церкви (2003).

Молодим колегам професор В.Євтух яскраво демонструє, що вільне володіння — поряд з українською та російською — також англійською, німецькою, італійською, французькою та новогрецькою мовами інтенсифікує співпрацю із зарубіжними вченими. Він читав лекції в Дюссельдорфському, Мюнхенському, Рурському, Трірському університетах, колегіумі Схід—Захід (Німеччина), університеті Мінесоти, Нью-Йоркському міському університеті, університеті Касабланки (Марокко), Центрі міжнародної безпеки та співробітництва Стенфордського університету (США); його праці публікують зарубіжні фахові видання; він — один з найбільш цитованих українських суспільствознавців у зарубіжних країнах; бере активну участь у міжнародних та національних наукових конференціях, симпозіумах, круглих столах; неодноразово входив до консультативних рад, відбіркових комітетів міжнародних установ, що фінансують наукові дослідження (наприклад, Фонд Макартурів, США; Міжнародний міграційний форум, Німеччина); є експертом Ради Європи з питань етнічних меншин та освітніх програм.

Попереду у Володимира Борисовича нові звершення, бо інноваційність його мислення та діяльності незаперечна. А за своєю натурою він людина толерантна у ставленні до своїх колег та учнів. Ті, кому випало щастя працювати під його орудою, мають підстави зазначити його вельми симпатичну рису — працювати не заважає, натомість надихає, й тому поруч із ним творча людина має змогу розкрити всі свої здібності.

ЮРІЙ ЯКОВЕНКО,

*академік-секретар відділення політології, соціології та права
Академії наук вищої школи України*